

РЕШЕНИЕ

№ 6863

гр. София, 16.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 15.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **3854** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по жалба на Й. П. Д. – Д. срещу удостоверение за наследници № 1070/09.06.2020, издадено от длъжностно лице по гражданско състояние при район С.,СО. Твърденията в жалбата и обективиранията в нея искане са, че издаденото удостоверение за наследници на Т. П. Г., б.ж. на С., починала на 02.03.1976 година е нищожно. Правно основание за това се извежда от обстоятелството, че починалата на 02.03.1976 г. Т.П.Г. е била с местожителство К. РНС, по адресна регистрация. Компетентен орган според оспорващата е кмет на район К. село или длъжностно лице по гражданско състояние при този район. Правно основание се извежда от чл. 2, ал. 5 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Искането е за прогласяване нищожността на издаденото удостоверение за наследници № 1070/09.06.2020 г.

Ответник по оспорването - длъжностно лице по гражданско състояние при район С., СО, в приложено по делото становище оспорва жалбата и поддържа становище за отхвърлянето й. Претендира присъждане на разноски.

Съдът, като взе предвид становищата на страните във връзка с доказателствата по делото прие следното.

Настоящото производство е след постановено отменително определение на ВАС, с което са дадени указания за продължаване съдопроизводствените действия на съда. Със соченото определение, ВАС отменя определението на този съдебен състав, с

което производството по делото е прекратено.

Съдът приема допустимостта на жалбата, предвид указанията на ВАС и спасен срок за оспорване на административния акт, с който се засягат законни права на оспорващата. Жалбата е основателна.

Делото е образувано по жалба на Й. Д. с искане да бъде прогласено за нищожно удостоверение за наследници № 1070/09.06.2020 г. на Т. П. Г., издадено от длъжностно лице по ГС от район С., СО.

Административните правоотношения на оспорващата, във връзка с издаване на удостоверение за наследници на Т. П. Г., починала 1976, б.ж. С., съгласно акт за смърт № 275/02.03.1976 на К. РНС. Наследник на Т. Г. по закон е И. К. П., б.ж. С., починал 22.07.2018 г., без наследници по закон. И. К. П. в условията на универсално завещание в полза на жалбоподателката и други е оставил имуществото, останало след смъртта му.

Жалбоподател, без да е субект по чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г., без установена приложимост на изключенията по ал. 2 на чл. 5 от Наредбата е оспорила удостоверението за наследници на Т. П. Г. па административен ред и с решение СОА21-РИ09-91/23.03.2021 г. на кмет на СО жалбата ѝ е отхвърлена като неоснователна. С оглед това при условията на чл. 98, ал. 2, изр. второ от АПК на съдебен контрол подлежи първоначалния акт, единствено за това дали е нищожен или не.

Съгласно разпоредбите на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 от АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146, като обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

С оглед нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредбата, Удостоверения за наследници се издават от общината, от района или от кметството по последен постоянен адрес на починалото лице, от решаващо значение за валидността на оспорения акт се явява факта на последния постоянен адрес на Т. П. Г., който се установи в района на СО, р-н К. село, откъдето са издавани и удостоверения за наследници на това лице. При разпределяне доказателствената тежест, ответник не ангажира доказателства, затова, починалата през 1976 г., наследодателка на завещателя да е имала постоянен адрес в район различен от К. РНС/сега р-н К. село, СО, за сведение на непросветените столичани.

Съобразно нормативно установената териториална компетентност за издаване на административни актове от вида на процесния, в цитираната норма на чл. 2, ал. 5 от Наредбата, както и от преложената заповед за делегиране на правомощия, ответник не разполага с дължимата материална компетентност, тъй като последната е ограничена до регион – район С., СО Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само

когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Правното основание в жалбата се свежда единствено да липсата на компетентност на длъжностното лице по гражданско състояние при район С., СО да издаде удостоверение за наследници 1070/09.06.2020 г. Ответната страна твърди материалноправна компетентност по силата на заповед на кмет на СО от 2012 г., приложена по преписката /л.62/. Сочи приложимостта на чл. 88 и чл. 88а от ЗГР – съдът е съгласен за такава възможност, но с резервата, че в тези разпоредби удостоверение за наследници е без приложно поле. По тази причина, съдът се съобразява единствено по приложението на чл. 2, ал. 5 от Наредбата. Универсална компетентност на административен орган – длъжностно лице по гражданско състояние няма, което ограничава компетентността на ответника, единствено по закон – посочената разпоредба от Наредбата, както и изрично определената в заповедта за делегиране на права заповед РД-09-371/05.06.2012 г. на кмет на СО, „възлага на функцията „длъжностно лице по гражданско състояние в частта за район „С.“. Несъстоятелно ответник сочи чл. 2, ал. 4 от Наредбата, като приложима по отношение издаване удостоверения за гр. състояние на лица вписани само в регистрите на населението, поддържани до внедряване на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, се издават от общината, от района или от кметството, където тези регистри се съхраняват. Съдът приема и становището от специалист АИО от район С., СО, според което до 14.01.2021 г. удостоверения за наследници на Т. П. са издавани от р-н К. село по постоянен адрес, а последното у-ние се издава от р-н С.. Ответник не сочи починалата през 1976 г. да е имала постоянен адрес, на територията на район С.. Посочването на том 106, стр. 197 от 1947 г. е подкрепено с доказателства, за които не се доказва да са актуални по отношение вписването на лицето с адрес в регистрите на населението за р-н С., бивш К. РНС, към датата на смъртта му.

В хипотезата за вписване на Т. П. Г. единствено в регистрите на населението от 1946 г., поддържани до внедряването на системата ЕСГРАОН през 1977 г., законосъобразно процедиране по подадено до ответника заявление е следвало да се проведе при спазване правилата за предвидимост, като се направи справка за всички вписвания в регистрите до 1976 г., както и затова дали ЛРК на лицето е поддържан в актуалното му състояние, с вписването на последен постоянен адрес.

законодателят не е дал кумулативно възможност на всеки един от посочените в нея

административни органи да издават удостоверения за наследници, а правомощието за това е предоставено само на онзи от тях, в чийто административен район се е намирал последният постоянен адрес на починалото лице, без значение къде се съхраняват регистрите на актове за гражданско състояние и регистрите на населението на населеното място. В случая не се прротивопоставя послден постояне адрес/местожителство на Т. Г. на адрес различен от този в К. РНС. С оглед на това териториално компетентен да се произнесе по процесното искане за издаване на удостоверение за родствени връзки е длъжностно лице ГС, или кмет на район К. село. нищожността на обжалвания административен акт се основава на

Предвид на гореизложеното обжалваният административен акт се явява засегнат от порока по чл. 146, т. 1 АПК (липса на компетентност), който представлява основание за нищожност. Некомпетентност на административния орган е по чл. 2, ал. 5 от Наредбата, по отношение на поисканата административна услуга, във връзка с издаденото удостоверение за наследници № 1070/2020 г. от длъжностно лице по гражданско състояние при район С., СО. Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения, въз основа на регистъра на населението (Наредбата), удостоверения, въз основа на регистъра на населението, се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация, а съгласно ал. 5 от посочената разпоредба, удостоверения за наследници се издават от общината, от района или от кметството по последен постоянен адрес на починалото лице. Анализирайки и прилагайки тази разпоредба от Наредбата, съдът прие, че законодателят не е предоставил кумулативно възможност на всеки един от посочените в нея административни органи, да издават удостоверения за наследници, а правомощието за това е предоставено само на този от тях, в чийто административен район се е намирал последният постоянен адрес на починалото лице, без значение къде се съхраняват регистрите на актовете за гражданско състояние и регистрите на населението на населеното място. Съобразявайки обстоятелството, че към момента на смъртта си, наследодателят е бил с постоянен адрес на място, различно от район С., и при липса на материална компетентност на ответника, съдът следва да прогласи нищожността на оспорваното удостоверение за наследници.

По разноските – същите се присъждат в полза на оспорващата по приложения списък, или в размер на 1640 лева.

По тези съображения, съдът

РЕШИ

ПРОГЛАСЯВА нищожност на удостоверение за наследници № 1070/09.06.2020, на Т. П. Г., б.ж. С., починала на 02.03.1976 г., издадено от длъжностно лице по гражданско състояние при район С.,СО.

ОСЪЖДА Столична община да плати на Й. П. Д. – Д., ЕГН [ЕГН] разноски в размер на 1640 /хиляда шестстотин и четиридесет/ лева.

Решението може де се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия